

1. Referentie

Referentie	Decorte, T. (2000). De intrede in de arbeidsmarkt van criminologen, afgestudeerd aan de Universiteit Gent in de jaren 1994 tot en met 1998. In J. Vanacker, E. Maes & J. Vanderborght (Eds.), <i>Criminologie. De Wetenschap. De Mens</i> (pp.101-126). Brussel: Politeia.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Bijdrage in reader

2. Abstract

In 1998 zette het Adviescentrum voor Studenten van de Universiteit Gent een grootschalig onderzoek op naar de werkgelegenheid van de gediplomeerden van de Universiteit Gent. In oktober 1999 besliste de opleiding criminologische wetenschappen om, ondanks een zeker risico op overbevraging, een aparte postenquête op te stellen voor de criminologen die afstudeerden in de academiejaren 1993-1994 tot 1997-1998. In dit artikel schetst de onderzoeker aan de hand van de data van het Adviescentrum voor studenten én de eigen postenquête een beeld van de tewerkstellingssituatie, de aanvullende opleidingen van de afgestudeerde criminologen en de evaluatie van de opleiding door de alumni criminologie van de Universiteit Gent.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Onderwijs, werk
Trefwoord(en)	Arbeidsloopbaan, arbeidsmarkttransitie, hoger onderwijs, inkomen, jobperceptie, schoolloopbanen, werkloosheid

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Prof. Dr. Tom Decorte Vakgroep Strafrecht en Criminologie – Faculteit Rechtsgeleerdheid UGent Universiteitstraat 4 9000 Gent Tel: 09/264.69.36 Fax: 09/264.69.88 Tom.Decorte@UGent.be http://www.law.UGent.be/crim

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvragen	In dit artikel schetst de onderzoeker aan de hand van de data van het Adviescentrum voor studenten én de eigen postenquête een beeld van de tewerkstellingssituatie, de aanvullende opleidingen van de afgestudeerde criminologen en de evaluatie van de opleiding door de alumni criminologie van de Universiteit Gent.
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-	Kwantitatief onderzoek met schriftelijke (post)enquête.
-------------	---

methode	
Onderzochte groep	Alle afgestudeerden van de academiejaren 1993-1994 tot 1997-1998, in totaal 505 personen. In totaal werden 202 bruikbare formulieren teruggestuurd. Over het algemeen blijkt de respondentgroep representatief voor de gehele populatie. De studenten met een hogere graad (onderscheiding) bij het afstuderen hebben slechts iets meer aan de enquête geparticipeerd. Ook stijgt de response rate naarmate de respondenten minder lang zijn afgestudeerd.
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Studentenaantal- len en instroom	Op tien jaar tijd stellen we een aangroei van 185% vast, bijna een verdrievoudiging van het aantal studenten. In de beschouwde periode groeide het aantal generatiestudenten voor alle opleidingen aan de Universiteit Gent aan met 60%. Dat betekent dat de opleiding criminologische wetenschappen qua aantal studenten één van de meest explosieve ontwikkelingen van de totale universiteit kende.
Verdeling naar geslacht	De opleiding criminologische wetenschappen is een 'gemengde' studierichting: over een periode van elf jaar (van 1989-1990 tot 1999-2000) is het aantal vrouwelijke studenten gemiddeld 50,1%. Toch vertoont de opleiding de laatste jaren een lichte tendens tot 'vervrouwelijking'. In dit opzicht beantwoordt de opleiding aan de algemene tendens binnen de universiteit bij de generatiestudenten (46% mannen en 54% vrouwen). Dezelfde verhoudingen vinden we trouwens in de groep respondenten die de postenquête van de vakgroep Strafrecht en Criminologie beantwoordde: 46,5% mannen en 53,5% vrouwen.
Leeftijd	De gemiddelde leeftijd van de respondenten in de postenquête is 27,1 jaar, met een minimum van 23 en een maximum van 52 jaar. In vergelijking met de verschillende cohortes die aan de KU Leuven werden bestudeerd, zijn er geen noemenswaardige verschillen: ook in de Gentse steekproef is meer dan 90% jonger dan 30. Eén op drie is 25 of jonger; 69,6% is 27 of jonger.
Studieloopbaan	- Studies voorafgaand aan de criminologie-opleiding: Ongeveer de helft van de respondenten van de postenquête startte zijn/haar opleiding criminologie via de eerste kandidatuur, zonder enige vooropleiding. Drieënvijftig respondenten startte de opleiding via de enige kandidatuur. Precies de helft van de respondenten die in de enige kandidatuur startten, deed dat op basis van een vooropleiding maatschappelijk werk. Veertig respondenten startten in de eerste licentie. Bijna de helft daarvan startte op basis van een diploma kandidaat of licentiaat in de rechten. - Het verloop van de studies criminologie: Wat de studieresultaten bij de afgestudeerden in de criminologie betreft, blijkt dat 122 respondenten (60,4%) slaagt op voldoende wijze. Zesenzestig respondenten slaagden met onderscheiding (32,7%), en tien met grote onderscheiding (5,0%). Van het aantal beginnende generatiestudenten behaalt gemiddeld 35,4% het diploma van licentiaat. - Verdere studies: Drieëntachtig respondenten studeerden na hun criminologie-opleiding nog verder. De meest populaire vorm van bijkomende opleiding zijn allerhande voortgezette academische opleidingen: media en communicatie (7), verschillende opleidingen in verband met bedrijfskunde en overheidsmanagement (8), en familiale en seksuologische wetenschappen (5).
Tewerkstelling	- Inschakeling in de arbeidsmarkt: Uit de gegevens van het Adviescentrum blijkt dat het percentage afgestudeerden dat een bezoldigde job uitoefent, zeer groot is: meer dan 70% van de criminologen die in 1996-1997 afstudeerden, had in 1998 een bezoldigde betrekking gevonden. De cijfers tonen ook aan dat heel wat afgestudeerde criminologen nog bijkomende opleidingen volgen: van de in 1996-1997 afgestudeerden, was 15,5% in 1998 nog voltijds aan het studeren. Naarmate de studenten langer afgestudeerd zijn, daalt het percentage werklozen steevast (bijv. tot 2,8% van zij die in 1992-1993 afstudeerden.) De gegevens op basis van de eigen postenquête tonen een identiek beeld: meer dan 95% van de afgestudeerden hebben op het moment van de enquête een bezoldigde functie. - Statuut van de tewerkstelling: Meer dan 90% van de werkende alumni hebben in hun huidige functie een fulltime job. Iedereen werkt op z'n minst halftijds in de huidige functie. Bijna 80% heeft zelfs van bij de eerste functie een fulltime job uitgeoefend, en slechts 5% werkte aanvankelijk minder dan halftijds. - Het domein van tewerkstelling:

	Uit de enquête van het Adviescentrum blijkt dat bijna de helft van de alumni (45,1%) voor zijn/haar eerste job in het bedrijfsleven terechtkomt. Eén op vier (26,2%) komt in een overheidsfunctie terecht, en één op vijf in de non-profit-sector (20,5%). Wat de huidige functie betreft, stellen we een belangrijke verschuiving vast: bijna 60% van de afgestudeerden werkt dan voor de overheid, en nog slechts 21,3% in het bedrijfsleven. Ook het aandeel alumni dat in de non-profitsector werkt in zijn/haar huidige functie is kleiner (14,4%). Het aandeel afgestudeerden dat in het onderwijs en/of onderzoek terechtkomt (al dan niet universitair) blijft zeer klein (6,6% in de eerste functie, 5,5% in de huidige functie). De cijfers van de postenquête van de vakgroep Strafrecht en Criminologie bevestigen deze van de enquête van het Adviescentrum voor Studenten. Voor wat de eerste functie betreft, dient tot slot opgemerkt dat criminologen die een vooropleiding hebben genoten, significant meer in de criminologische kernsector of sectoren die er nauw bij aansluiten, terechtkomen (66,1%) in vergelijking met zuivere criminologen (53,9%). - Tevredenheid over het werk: Precies de helft van de respondenten van de postenquête van de Vakgroep verklaart dat ze absoluut een job in het criminologische werkveld willen hebben. Voor 74 respondenten, of 43,5%, maakte het niks uit of de job al dan niet iets met criminologie te maken had, toen ze na het afstuderen werk zochten. Opvallend is ook de vaststelling dat van diegenen die absoluut een job in het criminologische werkveld zochten, toch 37,1% zich tevreden moest stellen met een job die niks met criminologie te maken had. Een derde (33,0%) van de respondenten vindt dat hun huidige job voor meer dan 50% uit criminologische taken bestaat. Het is opmerkelijk dat precies de helft (50,0%) vindt dat hun huidige job voor minder dan 25% criminologische taken omvat. - De aard van de professionele praktijk: Volgens de gegevens gebaseerd op de postenquête van de Vakgroep Strafrecht en Criminologie stellen we vast onder de groep respondenten die nog slechts 1 functie hebben bekleed na het afstuderen, dat ongeveer één op drie administratief-operationeel werk moet leveren, 13,7% in beleidsvormende of –ondersteunende functies terechtkomt, en 11,6% in de hulpverlening of het welzijnswerk. Een derde moet vooral andere, meer commerciële taken verrichten. Als we kijken naar de groep respondenten die reeds meer dan een bezoldigde job heeft gehad, zien we dat deze mensen gaandeweg minder hulpverlenende taken op zich moet nemen, en meer beleidsvormende en –ondersteunende taken (of bestuursfuncties) uitoefenen. Uit de gegevens van het Adviescentrum voor Studenten blijkt dat ongeveer één op twee respondenten (48,8%) verklaart een job uit te oefenen waarvoor men alleen toegang had met een universitair diploma. Eén op drie (33%) oefent naar eigen zeggen een job uit op A1-niveau (op basis van een diploma hoger onderwijs van het korte type). - Het loon: Uit de gegevens uit de enquête van het Adviescentrum voor Studenten blijkt dat één op drie (30,9%) van de voltijds tewerkgestelde respondenten werkt voor een loon dat lager is dan het absolute minimumloon voor het diploma. - Beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt, tewerkstellingsduur en werkloosheidsduur: Uit de gegevens van de postenquête georganiseerd door de Vakgroep Strafrecht en Criminologie blijkt dat de respondenten gemiddeld 3,8 maanden werkzoekend zijn tussen het moment van afstuderen als criminoloog en hun eerste bezoldigde job. De overgrote meerderheid vindt relatief snel werk: meer dan één op vier vindt onmiddellijk na het afstuderen werk, en nog eens één op twee alumni vindt werk in minder dan zes maanden. Als we kijken naar de respondenten die reeds meer dan één bezoldigde functie hebben uitgeoefend (N=99), dan vinden we dat deze alumni gemiddeld slechts 1,4 maand werkloos zijn tussen hun eerste job en hun huidige functie. De werkloosheidsduur toont wel een significant verband met het geslacht: mannen moeten na het afstuderen gemiddeld 2,51 maanden zoeken voor ze een job vinden, terwijl dat voor vrouwen gemiddeld 4,4 maanden is. - Het vinden van een job: De belangrijkste kanalen voor het vinden van werk (en dus wellicht ook de meest efficiënte) zijn het spontaan solliciteren en/of het reageren op vacatures die worden gepubliceerd. De meest belangrijke elementen bij het verwerven van de huidige job zijn het diploma criminologie en beroepservaring. Ook goede talenkennis is een relatief belangrijk criterium om aangeworven te worden. Het is opvallend dat het bezit van een bijkomend universitair diploma als niet zo belangrijk wordt beschouwd voor het verwerven van de huidige job. - De aansluiting tussen opleiding en tewerkstelling: We kunnen voorzichtig besluiten dat de alumni over het algemeen gematigd positief zijn over
--	---

	het onderwijsprogramma in de kandidaturen. Niemand geeft aan zeer ontevreden te zijn over de kandidaatsopleiding. Uit de resultaten met betrekking tot het onderwijsprogramma in de licenties criminologie, blijkt dat de graad van voldoening met de diverse opleidingsonderdelen een stuk hoger ligt dan bij het onderwijsprogramma in de kandidaturen. Wat de evaluatie van de opleiding in het algemeen betreft, is de belangrijkste kritiek op de opleiding criminologie dat zij te theoretisch en te weinig praktijkgericht zou zijn. Daarbij dient opgemerkt dat deze kritiek over het algemeen afkomstig is van afgestudeerden die de opleiding hebben gevolgd vóór de stage werd ingevoerd. Belangrijke sterke punten van de opleiding zijn verder: de algemene vorming, de kritische attitude, en de gerichtheid op actuele onderwerpen. Opvallend is dat nogal wat afgestudeerden de afstemming op de arbeidsmarkt problematisch vinden: de beroepskeuze zou beperkt zijn en de vorming is te algemeen.
--	--

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Van Kerckvoorde, J. & Peeters, T. (1980). Tien jaar criminologie aan de KULeuven, Studieloopbaan en beroepssituatie van afgestudeerden. *Panopticon*, 470-480.